

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

Силабус навчальної дисципліни

**«Романтичний бунт і цифрова готика:
креативне письмо у стилі XIX століття і ШІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітні програми

«Чеська мова і література», «Польська мова і література», «Польська мова і література та англійська мова», «Середня освіта. (Польська мова та література)», «Середня освіта. (Українська мова і література)», «Українська мова і література»

Спеціалізація

Ф4.028 Польська мова та зарубіжна література

В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська

В11.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська

В11.01 Філологія (українська мова та література)

А4.01 Українська мова і література

Спеціальність

А4 Середня освіта

В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Романтичний бунт і цифрова готика: креативне письмо у стилі XIX століття і III»
Викладач	Ткачук Тамара Олексіївна
Контактний телефон викладача	+38 (0342) 59-61-44
Е-mail викладача	tamara.tkachuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться щовівторка і щочетверга з 15.00 до 17.00. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс «Романтичний бунт і цифрова готика: креативне письмо у стилі XIX століття і III» спрямований на опанування студентами знань про основні тенденції та процеси у зарубіжній літературі кінця XIX століття, на вивчення бунтарських мотивів у творчості письменників періоду романтизму; на опанування студентами технік креативного письма в стилі романтизму, адаптованих до сучасного контексту, на вивчення емоційної образності, бунтарства та містики романтичної літератури через практичні вправи. Важливим завданням курсу є долучення молоді до культурної скарбниці людства, до загальнолюдських цінностей, збагачення їхнього духовного світу знаннями із зарубіжної літератури, формування естетичних смаків, високої загальної та читацької культури. Невід'ємною складовою курсу є поглиблення знань з історії та теорії літератури, а також компаративістики, основ креативного письма і творчості, а також розвиток творчих здібностей молоді, збагачення духовного світу знаннями про романтизм, формування естетичних смаків, високої письменницької культури та вміння поєднувати класичні прийоми з цифровими форматами (Tinder, III). Невід'ємною складовою курсу є поглиблення навичок літературного аналізу, самовираження та компаративістики.</p> <p>Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота, перформативні читання, цифрові проекти.</p> <p>Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, творче завдання, презентація артбуків, виготовлення готичних мемів і цифрового контенту за допомогою інструментів III.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти здатності здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів; підвищення літературної компетенції і загальної філологічної культури майбутніх фахівців; стимулювання студентів до наукових досліджень у галузі літературознавства, креативного письма. Зазначений курс спрямовано на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання та вміння через пошук, читання художніх творів, літературознавчий аналіз, типологію художніх творів світової літератури XIX століття для подальшого використання у письменницькій, викладацькій чи медійній діяльності. Курс також скерований на ознайомлення студентів із особливостями літературних епох</p>	

романтизму як бунтарського руху, інформування про новаторство, основні тенденції їх розвитку в Європейських країнах та США; на розвиток естетичних смаків та на формування високої читацької культури здобувачів вищої освіти; на здійснення поглибленого літературознавчого аналізу творів світової літератури кінця XVIII – XIX ст.

Під час викладання курсу враховувати специфіку фахової підготовки здобувачів вищої освіти, розширити їхню літературну освіту, поглибити розуміння художнього слова, звернути особливу увагу на компаративний аспект викладання літератури та міждисциплінарні зв'язки, на самостійне опрацювання студентами історико-літературного матеріалу.

Завдання. Сприяти формуванню у здобувачів літературної освіти, навичок самостійної роботи, здатності аналізувати складні літературні явища, досліджувати творчу лабораторію письменника, випрацювати науковий і методичний підходи у вивченні художньої структури творів різних жанрово-видових форм для використання у практичній роботі, а також для застосування у наукових дослідженнях в галузі літературознавства й компаративістики.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з іноземної мови, мовознавства, літературознавства, перекладу.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 10. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту основною (англійською, німецькою, французькою) та другою іноземними мовами.

ФК 11. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 12. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Програмні результати навчання

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської, французької, німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
семінарські заняття	18		
самостійна робота	60		
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Романтизм як літературний напрям і рух. Основні риси романтизму. Соціально-історичний ґрунт його розвитку, філософські основи. Романтизм і класицизм. Течії в літературі романтизму. Головні художні відкриття письменників-романтиків. Вправи: «Лист дощу», «Герой у метро»	2	2	10
Тема 2. Темрява і світло: готична романтика (Е.А.По, Мері Шеллі). Вправи «Франкенштейн 2.0», «Нічна прогулянка», «Готичний мем». Готика як темна сторона романтизму. Цифрова готика: монстр=алгоритм, привид=спогади в хмарі. Приклади Blak Mirror („White Bear”), гра „Dead Space”. Франкенштейн – III, що пише поезію. Практичні завдання: Записи нічних звуків (дощ, кроки, шелест, серцебиття та ін.).	2	4	10
Тема 3. Німецький романтизм. Творчість Е. Т. А. Гофмана. Характерні риси німецького романтизму. Основні школи німецького романтизму. Спільні й відмінні ідеї. Гротескно-фантастичний романтизм у творчості Е. Т.А.Гофмана (1776–1822). Основні етапи творчості письменника. Творчий метод літератора. Художні особливості повісті-казки «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер».	2	4	10
Тема 4. Бунтарські мотиви у поемах Байрона. Пісня бунтаря. Перетворення сучасного треку на романтичну баладу. Естетичні основи Англійського романтизму. Творчість Дж. Байрона. Творчість поетів-лейкістів: В. Вордсвордта, С. Кольриджа, Р. Сауті. Тенденції англійського романтизму. Вальтер Скотт – зачинатель жанру історичного роману. Естетичні погляди Дж. Байрона. Художні особливості, тематика і проблематика творів письменника. Ліро-епічна поема «Паломництво Чайльда-Гарольда». Романтичний характер «Східних поем». Байронізм у європейському письменстві, «байронічний герой». Українська тематика у творчості Байрона. Художньо-композиційні особливості поеми «Мазепа».	2	2	10
Тема 5. Любов, що руйнує: трагічна пристрасть (Гейне, Байрон). Вправи: «Токсичний романс у Tinder», «Смерть від кохання», «Любовна дуель».	2	2	10

<p>Тема 6. Бунт проти системи: романтики vs раціоналізм. Вправи: «Маніфест проти ZOOM», «Пісня бунтаря», «Лист до алгоритму». Бунтівні мотиви у творчості А. Міцкевича. Національні особливості польського романтизму. Творчість А. Міцкевича. Історичні передумови виникнення польського романтизму. Жанри польського романтизму Життєвий і творчий шлях А. Міцкевича. Створення романтичного автопортрета у збірці «Кримські сонети». Образи природи Криму. Фольклорна основа балад «Світязь», «Світязянка», «Рибка». Поєми А. Міцкевича «Гражина», «Конрад Валенрод», «Дзяди». «Українська школа» в польській літературі.</p>	2	4	10
ЗАГАЛОМ:			
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальні 100 балів включають: 50 балів за семінарські заняття, 10 балів за контрольну роботу, 40 балів за самостійну роботу. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, контрольну роботу, самостійну роботу. (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). Здобувач, який не набрав 50 балів, користується повторним правом отримати допуск до складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>		
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачено письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює 25 питань з відповідних тем (максимальна кількість балів – 40). Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.</p>		
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюється відвідуваність 9 занять упродовж семестру за 100-бальною шкалою.</p>		
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час семінарських занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять. Залік виставляється на основі отриманих упродовж семестру балів. Максимум 100 балів, мінімум – 50.</p> <p>При виставленні (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (40 балів) та бали, отримані</p>		

	за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної та контрольної роботи студента (10 балів), що контролюється упродовж тижня контролю самостійної роботи (КСР).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щовівторка і щочетверга з 15.00 до 17.00 чи віддалено на інтернет-платформах.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів із літературознавства, креативного письма на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Словники:

1. Літературознавча енциклопедія: У 2-т. / [автор-укладач Ковалів Ю. І.]. К.: Видавничий центр „Академія”, 2007.
 2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. К.: ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
 3. Новий довідник: Українська мова та література. К.: ТОВ «КАЗКА», 2005. 864 с.
 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проекту А. Волков]. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
 5. Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму. К.: НаУКМА, 2010.
- Підручники і методичні посібники:*
1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. С. 370–378.
 2. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 224 с.
 3. Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. С. 250–256
 4. Давиденко Г. Чайка О. Історія зарубіжної літератури ХІХ – поч. ХХ століття: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
 5. Наливайко Д. Шахова К. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2001. 416 с.
 6. Ніколенко О. М. Зарубіжна література ХІХ ст. / О. М. Ніколенко. Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. 360 с.
 7. Окунькова Л.О., Карасова Д.А., Окунькова Є.О. Креативне письмо як ефективний спосіб індивідуального навчання англійської мови. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. *Філологічні науки*. 2020. № 3. 4 лютий. С.191-195.
 8. Пентиліук М.І. Культурне мовлення і стилістика. К.:Вежа, 1994. 239 с.
 8. Ткачук Т.О. Зарубіжна література ХІХ століття. Романтизм. Методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2023. 60 с.

Викладачка _____ кандидатка філологічних наук, доцентка Тамара Ткачук